

MILJØ brevkassen

Narkotikaprækursorer

Af Jørgen Stage Johansen

Handel med nogle kemiske stoffer – herunder almindelige laboratoriekemikalier – er reguleret, fordi de let kan omdannes til narkotika eller psykotrope stoffer.

Grundlaget for reguleringen af de såkaldte "narkotikaprækursorer" er to EU-forordninger, hvis sigte er at styrke kontrollen med kemiske stoffer, der kan anvendes til produktion af ulovlige syntetiske narkotika. Forordningerne administreres i Danmark af SKAT.

De 23 "registrerede stoffer", som er omfattet af EU-forordningerne er inddelt i tre kategorier (se skema) – vigtige mellemprodukter og nogle hjælpestoffer f.eks. oxidationsmidler, opløsningsmidler og acetyleringsmidler. Derudover findes en "frivillig overvågningsliste".

Arbejdspladsen skal inden indkøb af disse stoffer have tilladelse fra SKAT. For kategori 1 stoffer udsteder SKAT en "licens", som gælder tre år. For kategori 2 stoffer skal foreligge et "Registreringsbevis", der ikke har nogen tidsbegrænsning.

Kemikaliefirmaerne er pligtige til at indberette mistænkelige transaktioner for kategori 1 og 2 stoffer. For kategori 2 stoffer er der dog nogle tærskelværdier. I lovgivningen er ikke formuleret særlige krav til opbevaring af narkotikaprækursorer på laboratorier, men kemikalieleverandører, som sælger et stof i kategori 1 eller 2, skal indhente en erklæring fra aftageren om anvendelsesformålet for de registrerede stoffer.

Flere af de registrerede stoffer kan f.eks. omdannes til amfetaminer, som er blandt de mest misbrugte syntetiske stoffer.

Både 1-phenyl-2-propanon (phenylacetone) og γ -butyrolacton har misbrugspotentiale. Stofferne kan omdannes til rusmidlerne amfetamin og Fantasy.

Et stof som γ -butyrolacton, er ikke et "registreret stof", selv om det kan omdannes til rusmidlet fantasy. γ -butyrolacton er dog optaget på EU's frivillige overvågningsliste for narkotikaprækursorer, og kemikaliefirmaerne forlanger ofte også slutbrugererklæring for stoffer på denne liste.

Laboranter er vant til at omgås mange kemikalier, som har forskelligt misbrugspotentiale.

Der er ofte tilknyttede krav om aflåste skabe, skiltning, lagerstyring m.m. Selv om der ikke er særlige krav til opbevaring af narkotikaprækursorer, skal man alligevel være opmærksom på at forebygge misbrugsmuligheder ved f.eks. tyveri.

Miljøbrevkassen

Har du et arbejdsmiljøproblem kan Miljøbrevkassen måske hjælpe. Du kan skrive til: miljoebrevkassen@dl-f.dk. Redaktionen består af Jørgen Stage Johansen og Vivian Plesner (brevkasseredaktører).

KATEGORI 1

De mest følsomme stoffer (de vigtigste narkotikaprækursorer)

1-phenyl-2-propanon
N-acetylanthranilsyre
Isosafrol (cis + trans)
3,4-methylenedioxyphenylpropan-2-on
Piperonal
Safrol
Ephedrin
Pseudoephedrin
Norephedrin
Ergometrin
Ergotamin
Lysergisyre

KATEGORI 2

Mindre følsomme stoffer og "præ-prækursorer"

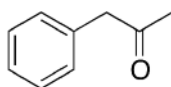
Eddikesyreanhydrid
Phenyleddikesyre
Anthranilsyre
Piperidin
Kaliumpermanganat

KATEGORI 3

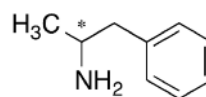
Bulk-kemikalier, som kan anvendes i de forskellige faser i fremstillingsprocessen (som råvarer, men også som opløsningsmidler, midler til at fjerne urenheder osv.)

Saltsyre
Svovlsyre
Toluen
Ethylether
Acetone
Methylethylketon

1-phenyl-2-propanon, som er et kategori 1 stof, kan omdannes til amfetamin

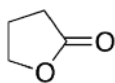

1-phenyl-2-propanon

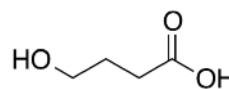

amfetamin

γ -butyrolacton, som ikke er optaget på myndighedernes officielle lister med narkotikaprækursorer, kan omdannes til Fantasy (kaldes også GHB)

γ -butyrolacton

γ -hydroxybutansyre (GHB)

REFERENCER

- Rådets forordning 273/2004 af 11. februar 2004 om narkotikaprækursorer (intern EU-handel)
- Rådets forordning 111/2005 af 22. december 2004 om regler for overvågning af handel med narkotikaprækursorer mellem Fællesskabet og tredjelande
- Kommissionens forordning nr. 1277/2005 af 27. juli 2005 (gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning nr. 273/2004 og Rådets forordning nr. 111/2005)
- Lov nr. 326 af 18. maj 2005 om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om narkotikaprækursorer
- Ingrid Østergaard, SKAT Syddanmark og Jørn Sørensen, SKAT København.